

Leto 1984 se izteka in lahko že ugotavljamo nekatere njegove najpomembnejše značilnosti. Kakšno je bilo po vašem mnenju to leto? Bi ga označili, upoštevajoč pri tem razmere, kot dobrega ali slabega? To vprašanje smo kot prvo v nizu drugih postavili predsedniku izvršnega sveta naše občinske skupščine Milanu Jelencu, ki je to nikakor ne lahko dolžnost prevzel domala točno pred letom dni — 26. decembra lani.

»Razmere v letu 1984 nasploh niso bile lahke za nikogar. V začetku letošnjega leta smo bili neizprosno soočeni z vso resničnostjo stanja in zlasti z bistvom naših gospodarskih težav,« je odgovoril Milan Jelenc. »Ugotovili smo tudi, kakšne so naše realne možnosti in spoznali, kakšna mora biti naša nadaljnja pot. To spoznanje, ki se je v mnogih okoljih že utrdilo in se kaže v boljšem delu, v večjih prizadevanjih, v prilagajanju potreb resničnim možnostim, v odkrivanju rezerv najprej pri sebi, v iskanju rešitev predvsem v svojem okolju in v realnejših pričakovanjih — vse to je tisto, kar me vodi v prepričanje, da leto 1984 lahko označim kot dobro, kot leto, v katerem so se začele spodbudne spremembe našega delovanja in obnašanja. Seveda pa ni nič tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. A to je že napotek za naprej, ki pomeni, da nas čaka še trdo delo, da se bodo vsa ta pozitivna gibanja spremenila v dolgotrajnejše rezultate.«

Kaj od tega, kar smo letos načrtovali v občini, smo dosegli in česa nismo uspeli uresničiti?

V letošnjem letu smo dosegli nekatere pomembne cilje gospodarskega razvoja: visoka rast proizvodnje v industriji je omogočila uresničiti načrtovano rast družbenega proizvoda, povečala se je vključenost gospodarstva v konvertibilni izvoz,

Očitno nekateri elementi v obstoječem sistemu ne delujejo tako, kot bi morali.

Kakšno je bilo poslovanje gospodarstva naše občine v tem letu?

Z letošnjim poslovanjem našega gospodarstva smo lahko zadovoljni. Večina ozdov se je dokaj uspešno prilagodila novim realnim elementom gospodarjenja (tečaj dinarja, obresti, nova cenovna nesorazmerja). Izjemno ugodna je rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje, ki bo znašala okoli 6 odstotkov. To je glede na 3-odstotno planirano rast izreden uspeh. Pomembno se je izboljšala kvaliteta gospodarjenja: povečale so se produktivnost, rentabilnost, akumulativnost in reproduktivna sposobnost. Posebno velja poudariti kvalitativne spremembe pri delitvi dohodka, ki kljub vsemu kažejo na neke učinke pri razbremenitvi gospodarstva. Splošna in skupna poraba precej zaostajata za rastjo dohodka, nekoliko manj osebna poraba, močno pa se je povečal delež akumulacije v dohodku. Torej gre za premik v smeri krepitve materialne osnove gospodarstva, kajpak na račun poslabšanja splošnega in družbenega standarda, pa tudi na račun padanja realnih osebnih dohodkov. Če želimo okrepiti materialno osnovo gospodarstva, ki je lahko edina podlaga za večji bodoči družbeni proizvod, brez takšnih žrtev seveda ne gre.

Pri letošnjem gospodarjenju tudi ni šlo brez težav in slabosti. V prvi vrsti moram omeniti visoke izgube v naših ozidih agroživilske industrije (ŽITO, JATA, MIZ) in železniškega prometa, ki so rezultat predvsem objektivno poslabšanega ekonomskega položaja teh panog. Tudi položaj gradbeništva in trgovine ni nič kaj rožnat, čeprav

spodarjenja, z odkrivanjem notranjih rezerv in s prizadevanji za čimbolj nemoten potek proizvodnje.

Načrtujemo prihodnje leto tudi kake pomembnejše investicije?

Večje oživitve investicijske dejavnosti ne smemo pričakovati. V okviru razpoložljivih sredstev je na programu vrsta rekonstrukcij in modernizacij: od večjih investicij velja omeniti Velano, Kemično tovarno, Izolirko, Iskro Delto, Saturnus, Papirnico, Kolinsko. Za investiranje pa ne primanjkuje samo sredstev, ampak tudi idej in dobrih izvoznih proizvodnih programov, saj imamo v industrijski coni še dovolj komunalno dobro opremljenega, a že dalj časa neizkoriščenega prostora.

Zdaj, ob koncu leta, najbrž že lahko rečete, s katerimi zadevami se bo v prihodnjem letu, poleg gospodarstva seveda, spoprijemal naš izvršni svet?

Temeljna in najodgovornejša naloga izvršnega sveta v prihodnjem letu bo nedvomno predvidevanje in oblikovanje politike družbenoekonomskega razvoja občine za naslednje srednjeročno obdobje 1986-90 in do leta 2000. Najprej bo treba opredeliti smeri vsestransko usklajenega prostorskega razvoja z vidika industrije, prometa, kmetijstva, stanovanjske gradnje, družbenega standarda itd. Razvoj posameznih gospodarskih panog bo treba uskladiti z vidika zahtev po prestrukturiranju in glede na dolgoročni stabilizacijski program. Družbeni standard se bo moral prilagoditi predvidenim materialnim možnostim. To ne bo lahka naloga, prihajalo bo do nasprotujočih interesov na vseh ravneh, ki jih bo treba usklaje-

moprispevka in ga ni mogoče odlagati za nedolgočas, saj njegovo gradnjo zahteva tudi nemožne prostorske razmere obstoječega zdravstvenega doma v centru Most.

Odlčitve o gradnji teh treh objektov nikakor ne bi smeli več odlagati. Skupaj z drugimi ljubljanskimi občinami oziroma z mestom moramo poiskati ustrezne rešitve in vire financiranja v okviru sredstev samoprispevka in sredstev interesnih skupnosti. Nihče ne more zanikati upravičenih potreb po najnujnejšem družbenem standardu več kot 10.000 občanov, ki so tudi Ljubljančani.

V primerjavi z omenjenimi objekti problematika trgovin in drugih storitev ni tako pereča. Tudi perspektiva je jasnejša. Kmalu bo dograjen sekundarni center, v katerem bo trgovina s tekstilnimi izdelki in vrsta storitvenih dejavnosti. V pripravi je tudi gradnja primarnega centra, v katerem bodo samopostrežna trgovina, restavracija, pošta ipd.; predvideno naj bi ga začeli graditi leta 1986. Prav tako bodo kmalu odprti nekateri obrtni lokali. Čeprav investitorjev ni na pretek, obstaja precejšnje zanimanje, tako da bo moč te probleme postopoma le rešiti.

Morda še nekaj besed o delovanju v okviru mesta, gradnji Zaloške ceste, o kulturnem domu Španski borci in o načrtovanem podhodu pod železniško progo v podaljšku Proletarske ulice?

Mesto Ljubljana pojmem kot enoten geografski, gospodarski in družbeni prostor, v katerem moramo vsklajevati različne interese tako, da so v interesih mesta vsebovani večinski interesi občanov vseh ljubljanskih občin. Ni dobro, če se včasih v tako nenaravnih interesih mesta skrivajo parcialni interesi neke manjšine ali posamezne

● POGOVOR S PREDSEDNIKOM NAŠEGA IZVRŠNEGA SVETA MILANOM JELENCEM

Leto 1984 — še kar dobro, leta 1985 — spremeniti ugodna gibanja v dolgoročneje rezultate

vse oblike porabe so se gibale v okviru razpoložljivega dohodka. V proizvodnji ni bilo večjih zastojev zaradi pomanjkanja surovin, izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti se je povečala in večja je bila smotnost gospodarjenja nasploh.

Investicijska dejavnost je potekala v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Zaključene so bile skoraj vse načrtovane gospodarske investicije, in sicer v Kolinski, Emonini Mesni industriji, Žitu, Papirnici, Toplarni, Kafilariji, Tovarni močnih krmil — poleg vrste rekonstrukcij in modernizacij seveda. V teku so še investicije v Saturnusu, Olmi, Teolu, Kemični tovarni. Najslabše je potekala investicijska dejavnost v prometu in gostinstvu, predvsem zaradi pomanjkanja lastnih sredstev. Tudi pri pridobivanju novih trgovinskih površin se ne moremo pohvaliti, čeprav je tudi res, da je bil v zadnjih nekaj letih pri tem storjen v občini velik napredek.

Problematičnih negospodarskih investicij v občini nimamo. Družbeni standard občanov pa se je, oziroma se bo v kratkem obogatil za več enot VVO, in sicer v Novih Jaršah in Hrušici, na Kode-ljevem, v Novih Fužinah; za telovadnico pri OŠ Ketteja in Murna, za ambulanto v Novih Jaršah. V teku so priprave za začetek gradnje OŠ Zg. Kašelj, še vedno pa je zaradi pomanjkanja sredstev vprašljiva gradnja zdravstvenega doma v Novih Fužinah.

Največ neuresničenih nalog je v komunalnem in cestnem gospodarstvu. Vrsto nalog, zapisanih v komunalnih načrtih, so začeli izvajati šele proti koncu leta, vrsta pa jih bo ostala neuresničenih, in to ne samo zaradi pomanjkanja sredstev, marveč tudi zaradi subjektivnih razlogov. Podobno velja za ceste: Zaloške ceste še nismo pričeli graditi, vzdrževanje lokalnih cest je bilo izredno slabo. Tudi obnova poškodovanega mostu v Dolskem se, kljub zagotovitvi in obljubam, po letu dni še vedno ni premaknila z mrtve točke. Vse to povsem upravičeno povečuje nezadovoljstvo občanov.

za zdaj še ni izkazanih izgub. Zaskrbljujoči so tudi podatki o močnem naraščanju zalog končnih izdelkov, ki še stopnjujejo probleme likvidnosti in pomanjkanje obratnih sredstev. Tudi delež izvoza v celotnem prihodku (11 odstotkov) je še vedno prenizek in ne omogoča zadostnega in potrebnega uvoza surovin, reprodukcijskega materiala in opreme.

Kaj pa lahko pričakuje gospodarstvo v letu 1985?

Temeljne usmeritve gospodarjenja v prihodnjem letu morajo biti še naprej povečanje proizvodnje, pospeševanje izvoza in povečanje deleža družbenega proizvoda, ki ga prodamo na tujem trgu; to smo tudi zapisali v našo resolucijo za leto 1985. Če bodo sprejeti vsi objavljeni ukrepi ekonomske politike za spodbujanje izvoza in povečanje ekonomske motiviranosti za izvoz, potem so cilji s tem v zvezi realno postavljeni.

Sicer pa ocenjujem, da možnosti gospodarjenja v prihodnjem letu ne bodo bistveno slabše od letošnjih. Gospodarstvo bo moralo, poleg že uveljavljenih realnih elementov ekonomike, sprejeti še nove, zlasti realno vrednotenje osnovnih sredstev in realno amortizacijo ter breme pokrivanja tečajnih razlik. Novi zakon o sistemu cen bo silil ozde v odgovornejšo obnašanje in večje upoštevanje tržnih zakonitosti. Kaj bodo prinesle spremembe deviznega sistema, pa še ni povsem jasno, razen to, da zagotovo ne nobenih dodatnih deviz. Verjetno bo največ težav povzročala visoka inflacija, ki zna biti, ob neodgovornem in nepremišljenem obnašanju gospodarskih subjektov, še višja kot letos.

V prihodnjem letu se bodo nadaljevale težave agroživilske industrije, sanirale se bodo razmere v železniškem prometu, gradbene organizacije pa si bodo morale močno prizadevati tako na domačem, še bolj pa na tujem trgu, da bodo čimbolj angažirale svoje zmogljivosti. Vsi bodo morali nadaljevati z nadaljnjim izboljševanjem kvalitete go-

vati z vidika temeljnih ciljev in smernic. Posebej poudarjene bodo ekološke zahteve, saj brez ustreznega zraka in vode ni življenja. Upreti se bo treba vsem načrtom, ki bi še poslabševali že tako slabe ekološke razmere v naši občini, kajti že te kličejo po takojšnji sanaciji.

Prepričan sem, da tudi prihodnje leto ne bo zmanjkalo raznih protih problemov, s katerimi bo angažiran izvršni svet. Do motenj bo prav gotovo prihajalo pri komunalni, cestah, stanovanjski gradnji, v družbenih dejavnostih in v posameznih gospodarskih ozidih. Pri reševanju takšnih problemov, ki pa niso izključna domena izvršnega sveta, bomo prav gotovo spet trošili veliko energije.

Stanovanjska soseska Nove Fužine še vedno raste. Kakšni so izgledi, da bi krajanje tega naselja vendarle prišli do vrtcev, šol, zdravstvenega doma, trgovin...?

Nove Fužine res še kar rastejo, stanovanjska gradnja v tej soseski pokriva več kot polovico načrtovane dinamike gradnje stanovanj v Ljubljani. Žal z večanjem te soseske in rastjo števila prebivalstva v njej naraščajo tudi problemi v zvezi z zagotavljanjem spremljajočih objektov, ki naj bi tej soseski šele dali pravi življenjski smisel. Moram odkrito povedati, da smo se v izvršnem svetu letos že resno sprašali, ali naj z gradnjo soseske sploh še nadaljujemo, kajti še vedno ne moremo opredeliti dinamike gradnje teh objektov, ker niso znani viri financiranja.

Najbolj pereče probleme otroškega varstva bomo v prihodnjem letu nekoliko ublažili s preureditvijo desetih stanovanj in s tem zagotovili okoli 270 mest. (Od tega je bila že letos končana preureditev dveh stanovanj.) Nove Fužine nujno potrebujejo še en vrtce, ki bi moral biti dokončan v letu 1986. Tudi osnovna šola bo prihodnje leto že premajhna in je skrajni rok za dokončanje druge osnovne šole leto 1987. Zdravstveni dom v Novih Fužinah je opredeljen v programu III. sa-

občine. V razvoju Ljubljane si moramo prizadevati za čim skladnejši vsestranski razvoj, upoštevaje seveda tudi komparativne prednosti posamezne občine, ki so rezultat tudi nekoliko neusklajenega razvoja v preteklosti.

K zapletom pri gradnji Zaloške ceste je največ prispevalo nepravčasno pridobivanje zemljišč. Res je, da je prišlo tudi do nepričakovanih težav zaradi različnih interesov lastnikov zemljišč, vendar bi urbanisti in načrtovalci cest morali skupaj predvideti te težave in z delom pričeti pravočasno. Tako pa imamo sredstva za gradnjo ceste že zagotovljena, zemljišč v celoti pa še ne, s čimer se je začetek gradnje podaljšal za leto dni. Računamo, da bo moč Zaloško začeti graditi v maju 1985. To je za vse draga izkušnja.

Kljub temu, da materialni položaj kulturnega doma Španski borci ni še povsem jasn, mislim, da še ne gre in ne sme iti za biti ali ne biti, saj je dom že opravičil svoj obstoj. Gre za dva problema: za zagotovitev ustrezne opreme, ki mu bo omogočila vključitev v ljubljanski kulturni prostor, in za zagotovitev najnujnejših sredstev za tekoče delovanje. Dom mora dobiti ustrezno mesto v kulturni skupnosti tudi skozi materialna sredstva. V večji meri pa se mora uveljaviti tudi v združenem delu, torej pri tistih, ki so ga pomagali zgraditi.

V letošnjem letu smo o podhodu pod železniško progo v podaljšku Proletarske veliko govorili. Sedaj dokumentacijo že pripravljajo, podhod je uvrščen v program investicij ZG za leto 1985. Upam, da se bo tudi gradnja pričela v prihodnjem letu.

»V odgovorih nisem omenil vseh problemov, s katerimi se je izvršni svet letos srečeval,« je ob koncu dejal Milan Jelenc, »kar pa seveda ne pomeni, da se mi ne zdijo omenbe vredni. Lahko zagotovim, da se bo izvršni svet z vso vnemo in odgovornostjo loteval vseh nalog, pomembnih za razvoj občine in za življenje občanov v njej.«

Pogovor je pripravila DARJA JUVAN

Deset let naše kmetijske skupnosti

Kmetijska zemljiška skupnost je bila v naši občini ustanovljena pred desetimi leti z namenom, da bi varovala kmetijska zemljišča, skrbela za njihovo boljše izrabo, za njihovo izboljševanje in združevanje in nudila zainteresiranim strokovne nasvete s tega področja. V svojem desetletnem delovanju je skupnost uspešno opravljala svojo vlogo. To so ugotovili tudi delegati na seji skupščine te skupnosti, ki je bila 13. decembra v kulturnem domu Španski borci in je potekala v znamenju jubileja.

Delegatom je vlogo in pomen občinske zemljiške kmetijske skupnosti orisal Uroš Janko, član našega izvršnega sveta in hkrati tudi eden od po-

budnikov za ustanovitev te skupnosti; kaj vse je bilo narejeno od leta 1974 do letos, je našel predsednik izvršnega odbora te skupnosti dr. Jože Korošec, program in vsebino dela v naslednjem srednjeročnem obdobju pa je razložila strokovna tajnica skupnosti Blažena Pugelj.

Ob tej priložnosti so delegatom, ki so se posebej odlikovali z delom, izročili priznanja. Prejeli so jih: Anton Žagar, Jože Mihelič, Blažena Pugelj, Miha Levičnik, Jože Bevec in Dominik Kokalj.

O delu kmetijske zemljiške skupnosti bomo obširneje pisali v naslednji številki Naše skupnosti. (Foto: D. J.)

